

Ivan Mošna

Ivan Mošna se narodil v Praze v Liboci 26. července roku 1942. V té době byla Liboc dost atypická, protože připomínala spíše vesnici a lidé ji i tak vnímali. Všichni se tam navzájem znali a pomáhali si. V roce 1948, kdy se v Československu ujali moci komunisté, se Ivan Mošna ve svých sedmi letech odstěhoval do Dejvic. Vystudoval základní školu a poté jedenáctiletou střední, na které si našel oblibu v divadelních hrách. Střední škola pro něj byla důležitá i v jiném ohledu života. Potkal na ní totiž svoji budoucí ženu Danu. V té době to pro něj byla jen spolužačka. Po vojně zažíval pocity osamocení a obvolával své staré známé, mezi které patřila i jeho budoucí žena. Šli společně do hospody a protože ji rodiče nechtěli pustit večer samotnou ven, nabídl jí, když byl v náladě, sňatek. Později toho ale nelitoval.

Co se týče pracovního života, stal se odborným laborantem ve výzkumném ústavu rozhlasu a televize. Když přišel z vojny, uměl jen základy elektrotechniky, proto začal studovat vysokou školu elektrotechnickou. Po ukončení studia nastoupil na vědeckou aspiranturu, dnes známé jako doktorské studium. V roce 1961 vstoupil do V.Ú.R.T.(výzkumný ústav rozhlasu a televize), právě v období mírného tání politického uspořádání, což mu otevřelo cestu do světa výzkumu.

Výzkumný ústav měl své začátky v organizaci, která vznikla v Tanvaldu, kde působila německá skupina zabývající se vývojem televize. Z tohoto období zůstala celá řada již dodělaných vědeckých projektů, nicméně pak přišli sovětští vojáci a všechno odvezli. Začalo se tedy od nuly. V roce 1953 se tato skupina rozrostla a pracovala na televizní technice. V rámci svého výzkumu pracoval na kameře, která měla za úkol rozdělit barevné spektrum do tří oblastí a samostatně je zpracovat v červeném, zeleném a modrém kanále. Na základě toho se začal velmi intenzivně zabývat problematikou vrstev, které se musí napařovat na skle tak, aby se světlo rozmístilo do správných míst. Pan Mošna chodil společně se spolupracovníky obstarávat a měřit barevné kamery. Vylepšovali i sovětské kamery, kterým dodávali barevnou korekci.

Při finalizaci barevné kamery se objevil malý problém, nedostatkem světla degradovala barva. Každý z týmu měl na starost vlastní část kamery. Jakmile pan Mošna dokončil svou část, neměl se kam posouvat a co vylepšovat. Kamera, na které celé ty roky pracoval s pomocí jeho pracovníků skončila na smetišti dějin. Ale i tak to svojí roli sehrálo. I když

práce, na které se podílel, nevedla k uplatnění v praktickém životě, nebyla marná. Obsahuje v sobě to, čím se pan Mošna celoživotně řídil: „neposlouchat žádné moudrosti a snažit se najít svůj vlastní přístup a své vlastní hodnocení situace, neuznávat moc autority a věci si vyzkoušet sám.”

Těsně po sametové revoluci z výzkumného ústavu odešel. Cítil, že se leccos změnilo a také nebylo jisté, že by nová vláda tento výzkum podporovala. Místo toho přijal nabídku od svého přítele, který založil firmu Epass. Byla to česko-rakouská firma a vypadalo to s ní vcelku nadějně, ale po dvou letech se systém ve firmě pokazil a pan Mošna odešel. Poté se svým synem a kolegou založil firmu, která se dodnes věnuje vývoji software podporující podnikové procesy.

Po všech svých zkušenostech s prací a vývojem za komunismu si jako hlavní myšlenku odnáší to, že už nikdy nechce mít nadřízené, což je možná hlavní důvod, proč začal podnikat.

Životopis vypracovali studenti Gymnázium Paměti národa

Kristina Gonsorčíková, Viktorie Veisová, Vanessa Pallová, Ondřej Černohorský, Jonáš Tybus a Jindřich Mann